

Andrej Blatnik

Tao ljubezni
(odlomek)

Kaj se je zgodilo prej? Pripovedovalec se je z družico kdovezakaj odpravil v daljne azijske kraje. Ker pa se je v njih trlo po doživetjih hlastajočih prišlekov, je prigod zanju nekako zmanjkalo, in spregledala sta, kako bi bilo nujno poiskati kak samotnejši kotichek, kakršnih dandanes na svetu že kar neprijetno primanjkuje, da bi potovanje dobilo smisel. Beseda je dala besedo in slišati je bilo, da nekje v tropskem višavju obiske sprejema skrivnostni možak po nenavadnem imenu Rožni popek in da je v ta namen vzpostavil že svojevrsten samostan, kamor hodijo izkušeni željni z vsega sveta. Tako sta tudi pripovedovalec in njegova družica sklenila poskusiti in pozno zvečer sta se prigrizla na hrib, kjer ju je čakalo nekoliko na hitro skupaj zbito Popkovo kraljestvo. Dodelili so jima bivališče in pogreznila sta se v spanec ... Kaj se bo zgodilo potem? Kdo ve, kdo ve.

6.

Navsezgodaj naju je zbudilo, kako bi bilo drugače, kruljenje divjih prašičev. In drhtenje tal, ki sem ga že pričel smiselno povezovati s prašičjo voljo do naskakovanja brun, na katera je bilo postavljeno najino bivališče.

"Čas za zajtrk," sem sporočil N.

Zastokala je. Iz zavisti, seveda. Včasih sem iz tega ali onega razloga v trenutku, ko se zbudim, nejevoljen, a zmeraj me udobrovolji že prva misel, ki se me poloti: da bom zdaj zajtrkoval. Ob stiku čeljusti s hrano se, tako se mi zdi, vzpostavlja dovršena urejenost vsakdanjika, to pa je najbolj dragoceno prav zjutraj, ko je še zelo težko slediti ritmu sveta, v katerega se zbudiš.

Zato si zajtrka ne dam vzeti. N. je velikokrat sople od nejevolje, ko sva

zamujala prave avtobuse ali karkoli že, ker sem še žvečil svojo tortiljo, brodil po pudingu iz črnega riža ali srebal sojino juho, a še pravočasno je spoznala, da na to temo pač ne trpim ugovorov. Dnevi, ko nisem zajtrkoval, so bili zame izgubljeni. Malodušno sem se vlačil naokoli in komaj čakal noči, v kateri sem videl predvsem pot, ki pelje do novega zajtrka. Sčasoma se mi je posrečilo takšne dni povsem izriniti iz svojega življenja. In s tem tudi iz N.-jinega, če je to hotela ali ne. Dan se je začel počasi in zanesljivo: z zajtrkom.

Seveda pa ji to ni vzelo veselja, da lahkotnosti, s katero sem v nekaj grižljajih uredil svoj svet za prihajajoči dan, ne bi skušala osmešiti vselej znova.

"Me pa res zanima, kaj boš prigriznil," je privoščljivo rekla tokrat (in ne prvič).

Zanimalo je tudi mene; res pa je, da na potovanjih sčasoma niti ni bilo več pomembno, kaj sem, kot je rekla N., prigriznil, da je le bilo kaj. Če bi namreč temu "kaj" posvečal preveč pozornosti, ne bi prišel daleč; reči, ki so ti jih ponujali po robovih sveta, kakršnih sva se držala zadnje čase, so bile tako po videzu kot po okusu precej daleč od masla in marmelade in podobnih dobro znanih reči, ki jih z zajtrkom enačimo v naših krajih.

Stopil sem skoz, pa recimo tako, vrata. Tla so se mi pod nogami nezanesljivo majala. Skozi reže med deskami, ki so nadomeščale tla, sem lahko opazoval prašiče, ki so tekali semtertja. Vsakih nekaj trenutkov se je kateri ustavil tik pod menoj, dvignil rilec, me pogledal naravnost v oči in zakrulil. Iz gobca mu je tekla slina, pomešana z blatom. Težko bi rekel, da je človeka ob takem prizoru zlakotilo. Prej nasprotno.

"Pravzaprav navsezgodaj ne bi smeli toliko jesti," sem kisló sporočil N.

"Pravzaprav res ne," se je nekoliko začudena strinjala. "Ampak kaj hočeš, sva pač žrtvi bogate zahodne civilizacije. Navade. Jestí najmanj trikrat na dan, prej si umiješ roke, potem zobe, in take reči. Človeku hrana daje občutek varnosti, zato najbrž."

Ravno sem hotel oznaniti, da bom danes kaj malega požvečil kar v sobi, in povprašati, ali imava kje na dnu nahrbtnika še kaj pozabljenih čapatijev, ko je izza vogala najinega novega domovanja stopil na vsa usta nasmejan svetlolasec. Ja, belec. Dolgi lasje. Zagorel. Po kalifornijsko bleščéči se zobje. Samo še surf pod roko mu manjka, sem pomislil.

"Živio!" je navdušeno kriknil. "Ti si nov? Si že jedel zajtrk?"

Ta pa zna takoj navezati stik, sem moral priznati.

"Ne," sem odvrnil, N. pa je hkrati vprašala: "Kdo je to?"

"Ne vem," sem šepnil skoz, recimo jim spet tako, vrata.

"Kaj pa mu piše na majici?" je znova vprašala N. Očitno je že odkrila najpravnejši način za razkrivanje hierarhičnih položajev v teh krajih.

"*Appetite for Destruction*," sem sporočil čisto tiho.

"Oh, niste sami," je rekel prišlek začudeno.

"Kaj?" je rekla N. Očitno ni slišala ali pa v tem ni našla reference. Rokenrol kultura ji ni ravno vsakdanji kruh. Nobene elektrike v glasbi ne mara, nikar; pristno, etno, nepotvorjeno, tokljanje s paličicami po živalski koži, pihljanje v bambusne cevčice, to pa že, takšne reči, to ji je všeč.

"*Appetite for Destruction*," sem ponovil glasneje.

"Guns'n'Roses," je zadovoljno potrdil svetlolasi. "Poznate?"

Prikimal sem, zamomljal nekaj podobnega kot "kako ne bi", in se trudil, da moj obraz ne bi izdajal, kaj si mislim.

"Moje ime je Amor," se je predstavil fant.

"Lepo ime," je rekla N., ki se je medtem prikazala na prostem.

"Tudi ti si lepa," je zinil fant, se zasmejal in zamahnil z glavo, da so lasje poleteli po zraku. Čakal sem, ali se ne bo čezenj razpotegil reklamni napis za osvežilno pijačo. "No, saj to ni moje pravo ime. Samo tukajšnje. Doma mi je ime drugače. Precej drugače."

"Si lahko mislim," sem zajedljivo rekel. Tudi on ni opazil, da nisem čisto spoštljiv. Tukaj si bom pa lahko veliko privoščil, sem pomislil.

"In kako je ime vama?"

"Jaz sem Dick," sem pohitel. In se takoj oštel: prehitro greš, prehitro in predaletč. Take vrste lepotec ne more biti drugega kot Američan, takoj bo vedel, kaj si mislil, *dick* je zanj dobro znana beseda za tisto moško reč, ki lajša življenje in teži prenekateri trenutek, lahko bi rekel, da ti je ime tič, bongelj, goban, kaj takega, vse lepo po slovensko, N. bi razumela, ona ceni takšne šale, tale pa ne bi vedel, da se delaš norca iz njega.

Amor je široko odprl oči.

"Da, seveda, lahko bi si mislil." In ošinil je N. z dolgim in toplim pogledom.

"Ne, nismo se razumeli," sem pleteničil naprej. "Nisem Dick kot tič, torej Dick tukaj, temveč sem Dick kot Dick, torej Dick doma."

"Razmem," je rekel Amor začudeno. "To se pravi ... Torej ... No, pravzaprav ne razmem." Spet je pogledal N., tokrat tako, kot da se zateka po pomoč.

"Jaz tudi ne," je rekla N. prostodušno. "In tudi to, da je Dick doma, slišim prvič."

Dobro me je zabila, sem si priznal. Zna, ni kaj. Ampak takole, pred pričami, oziroma, brez pretiravanja, pred pričo? Se to spodobi za življenjsko

družico?

Zastonj sem si gnal k srcu. Amor tudi tega ni razumel. Nekam zbegano se je oziral od N. k meni in spet k njej, dokler ni obupal in sklenil, da se bo vrnil na varna tla, k rečem, ki so vsem skupne.

"Sta že jedla zajtrk?" je vprašal.

"Ne," sem spet rekel, kot že prvič, z nič manj upanja.

Amor se je znova široko nasmehnil, da so se zobje zasvetlikali. Svet se mu je očitno vračal v obvladljive kolesnice.

"Pa pojdimo na zajtrk," je zmagoslavno predlagal.

7.

Ko sva šla za Amorjem, je moja predstava o kraju, kamor sva prišla, ki je vključevala nekaj v meditacijo potopljenih po glavi na hitro pobritih Zahodnjakov in vsakih nekaj metrov kakega Tajca, ki se jim spodbudno smehlja, prestajala hude preskušnje. Dobro, življenje se vselej izkaže za bolj posvetno, kot si predstavljamo, a tudi posvetnost je kazala nekam nepričakovano podobo. Za ogrado, na katero je bil prislonjen tudi najin bungalovček, če naj se sprijaznim s tem poimenovanjem, so se podili divji prašiči, a njihov pastir za njimi ni brodil po blatu, temveč je sukal ročko za plin svojega rohnečega terenskega motorja. Še par takih strojkov je stalo naokoli. Res so imeli lak od vožnje skoz džunglo že nekoliko zguljen in so ga brez pravega reda prekrivale različne nalepke in sličice vzhodnjaških lepotic, vendar je ta nekoliko zdvijani videz vozilom glede na okolje prav pristajal. Če se že v divjino vrine tehnologija, sem pomišljal, je navsezadnje prav, da malce sama zdivja.

Presenetila pa je tudi zajtrkovalnica: v prostoru, kamor naju je pripeljal Amor, ni bilo kakega razkošja, prav tako kakor vse drugo tod naokoli je bil očitno nanagloma zbit iz desk, ki so bile enako hlastno prirezane, in zato je bil videti nekako začasen. Vendar se je po prostoru razlegala tiha novodobna glasba z nekakšno sintetično oboo v ospredju in pljuskanjem morskih valov v ozadju, in ko smo se usedli v kot, je v sivem in na videz neuglednem zvočniškem kablu, ki je tekel ob zidu, moja zavist ubožnega in zato neuslišanega avdiofila prepoznala *Audioquest Dragon* – kabel, katerega meter stane dobrih devetsto mark. In prostor ni bil majhen, zvok pa je prihajal tako rekoč od vsepovsod. Dober zvok. Tudi tisto, kar se je teh kablov držalo pri koncih, ni moglo biti ravno poceni.

Hitro sem nas popeljal v kot, kajti radovednih oči, ki so se prilepile na nas, pravzaprav na naju z N., ko smo vstopili, nisem hotel pustiti bliže, kot

je bilo neogibno. Če te nekje sredi Azije s toplimi in vdanimi očmi čaka deček, ki ti hoče očistiti čevlje ali prinesiti pijačo, je položaj jasen: menjava. Čista in tekoča. Preprosta. On tebi milino in vdanost, ti njemu kovanec več. Ni pa mi bilo razumljivo, kaj naj bi menjala s temi mladimi Zahodnjaki, ki so pričeli zaradi naju počasneje nositi hrano k ustom.

Temu vprašanju bi zagotovo posvetil še kaj pozornosti, če mi ne bi Amor pomignil, naj stopim za njim k mizi, kjer se je ponujal zajtrk. Hrana uspešno premaga večino mojih pomisli. Da bi vzpostavil nekakšno hierarhično verigo, sem jaz pomignil še N. in pričeli smo jemati z mize, N. z nekoliko kislim obrazom. Vedel sem: njen antropološki apetit bi si želel kak tipičen tajski zajtrk, to pa je bilo nekaj povsem nasprotnega. Na oko pečena jajca, nekakšne šunke, siri, maslo, marmelada. Vse iz uvoza, bi rekel. Še najbolj tajska je bila ponudba južnega sadja.

"Možnost izbire, kajne? Vidim, da lahko izbiramo med angleškim in celinskim," je rekla N. ne brez zamere.

N. smisel potovanj vidi v tem, da živiš tako kot domačini. Bolj ko ji dopovedujem, da to pred vsem drugim povečini pomeni, da greš lahko bolj ali manj le do sosednje vasi, in še to največ enkrat na leto, kar so zagotovo zahteve, ki jih ne moreva izpolniti in jih je zato najbolje opustiti, bolj vztraja pri vožnjah z avtobusi kar najnižje kategorije. Ker sem jaz tisti, ki skrbi za popotno blagajno, se upiram le toliko, kot zahteva higienski in komfortni minimum.

"Ne naloži si preveč," me je opomnil Amor, še preden sem si dobro začel nalagati. "Preveč hrane obremeni telo, ki potem ni zmožno ničesar drugega."

Očitajoče sem ga pogledal. Pa tako dober vtis je že ustvaril pri meni, ko naju je pripeljal do hrane! Zdaj pa ceneno moraliziranje!

"Hočeš reči, da če imaš apetit za hrano, ga potem zmanjka za uničevanje?" sem skušal parafrazirati napis na njegovi majici. Nebogljeno, vem. Kadar me opozorijo, da preveč jem, postanem kdove zakaj krotek kot ovčka. Morda mi občutek krivde pouzma iz rok vsa orožja.

"Ne razumem," me je začudeno gledal Amor.

Nisem vedel, kaj bi.

"No, napis. Apetit za uničevanje," sem zamrmral.

"Ah, da," je rekel, kar nekako v zadregi. "To misliš. Ah, to je kar tako. To so si zmislili oni, Gansi. Ni resnično."

"Resnično, v primerjavi s čim?" sem spet poduhovičil in takoj obžaloval. Fanta bom spet čisto zmedel. Lepa zahvala za to, da naju je pripeljal k hrani.

"No, resnično v primerjavi s tem, kar je tukaj," je rekel široko odprtih oči, ne da bi se obotavljal.

"Aha," sem rekel in se s pogledom popasel po obloženi mizi. Ta resničnost mi je bila prav res blizu.

"Resničnost, ki se godi tukaj, presega vse drugo," je rekel Amor. "Čeprav, seveda, se nepoučenemu zdi, da ni tu prav ničesar. Ne gre le za tisto znano reč, da je bistvo očem nevidno. Prav zato, ker na pogled ni nič resničnega, se izza tega pogleda skriva neznanska resnica. Res, kako resničnejše je tisto, kar je večno, od tistega, kar se dogaja v vsakdanjiku, vedno znova!"

Spregledal sem, da sem Amorju delal krivico z oceno njegove duhovne nadstavbe, v kateri mu tako dolgih stavkov nisem pripisoval. Premišljeval sem, kaj bi rekel Aristotel, če bi slišal, kako tule sredi tajskih hribov obnavljajo njegovo neprenehoma preobračano misel o poeziji, ki da je resničnejša od zgodovine.

"In kaj je tukaj?" sem vprašal, da pogovor ne bi zastal.

Amor se je našobil.

"No," je rekel, "no."

Čakal sem.

"No," je spet ponovil. "Saj sam veš. Drugače ne bi prišel."

Aha, sem si mislil, že vem. Torej? Zakaj sem že prišel?

Nekdo se je dotaknil moje rame. Ozrl sem se in bil je na kratko postrizeni receptor, podoben pevcu benda *Fine Young Cannibals*. Kanibal, sem pomislil. Za človeka, ki je najbrž prišel dodat na moj račun vse kose kruha z maslom in marmelado, ki sem jih pripravil predse, nemara kar pravnji izraz.

"Vidim, da vaju je Amor lepo vpeljal v našo ponudbo," je rekel. "Priden, priden."

Amor je zažarel. Videti je bilo, da je po vsem, kar sem počel z njim, hudo potreben kake pohvale.

"Zahvaljujem se ti, da si jima delal družbo," je kratko in nazorno pristavil Kanibal in Amor je, kot je bilo pričakovano, prikimal in vstal od mize.

"Lep dan," je rekel bolj N. kot meni in se priklonil. "Se vidimo."

Kanibal je počakal, da je Amor odšel, nato pa se je sklonil k nama.

"Veliki modrec, Rožni popek, sprejme vsakega prišleka k pogovoru, preden se ta vključi v vsakdanjik naše ustanove. Tu sem zato, da ugotovimo, kateri čas bi bil najbolj primeren."

Pokazal sem na obloženo mizo.

"Tole pojeva," sem rekel, "potem greva malo naokoli, da vidiva, kje sploh sva, potem pa ... Težko bi rekel, da imava kakšne posebne obveznosti."

Kanibal se je sklonil k meni.

"Niste me prav razumeli," je rekel počasi. "Gospodar, hočem reči Veliki modrec, vaju pričakuje."

"Toda rekli ste," sem ugovarjal, "da ste prišli zato, da ugotovimo, kateri čas bi bil najbolj primeren."

"Vsekakor," je prikimal Kanibal. "Veliki modrec to že ve; ta čas je zdajle. In tudi jaz vem, saj mi je sam povedal. Zato sem prišel, da povem še vama in da ugotovita še vidva."

Ta argumentacija je imela svoj notranji smisel, vendar mi ni pretirano ugajala.

"Torej naj greva takoj?" sem rekel in si ogledoval jestvine, ki sem si jih s premislekom nabral in, ne brez truda, pregledno razporedil pred seboj.

"Pojdiva," je rekla N. "Ne moreva vendar dovoliti, da bi zaradi najine požrešnosti čakala ugledna oseba."

Ogledal sem si Kanibala in sklenil, da ne bom preskušal njegove ljubezni do Gospodarja. Nemara je bil reden obiskovalec tukajšnjega studia za fitness, jaz pa sem se zaradi preobilice drugih skrbi nekoliko fizično zanemaryl, če se bolj milo izrazim. Čeprav je bilo najino telesno razmerje nekako dva proti ena v mojo korist, kar se kvantitete tiče, bi se utegnil podaljsek pogovora v fizično prepričevanje o lastnem prav izteči zelo negotovo, da, morebiti celo neprijetno zame. Vstal sem od mize in vedel, da me bo podoba skrbno in z ljubeznijo razporejenih jedi spremljala ves dan in da ta dan ne bo premogel nič, prav nič dobrega, vsaj zame ne.

8.

Takoj ko sem zagledal Velikega modreca, sem vedel, zakaj mu rečejo Rožni popek. Tudi jaz bi ga tako poimenoval, če bi me kdo kaj vprašal. Lepo zapolnjena lica, ki so obkrožala majhna usteca, so imela rožnat pridih. Čuden, svojevrsten obraz, pa vendar nekako znan, domačen. Kdo bi vedel, od kod. Z rokama se je držal za nespregledljivo izbočen trebuh; lega telesa, ki nedvoumno razkriva lagodje.

"Tako," je rekel. "Končno sta prišla."

N. me je karajoče pogledala in mi sporočala: vidiš, ko se obiraš. Zdaj jih bova pa slišala.

"Opravičujem se," sem rekel, "vendar čutim do polno obložene mize nekakšno usodno navezanost, ki vam je nemara ni treba nadrobneje

razlagati."

Plameni iz N.-jinih oči so me vse bolj žgali po temenu. Seveda, tudi sam sem se ugriznil v jezik, ampak, kot se reče, bilo je močnejše od mene.

"Nisem mislil na prihod v moj osebni prostor, ampak na prihod v naše občestvo, za katero sta se končno odločila včeraj zvečer," mi je smehljaje se pojasnil Veliki modrec v tekoči oksfordski angleščini, vredni občudovanja.

"Ste naju pričakovali?" je vprašala N. Kar videl sem, kako se ji v glavi sestavlja celotna zloženka: družinski oče iz Chiang Maia faksira sem, kakšni stranki sta na poti, tale nama že pripravlja ustrezno zgodbo, svoj delež v njej dobi tudi Amor, tako poimenovan prav za naju, ki pač padava na take reči, midva naj bi bila vsa navdušena in tukaj naj bi pustila vsaj goro denarja, če že svoje duše ne, potem pa bi se naju že kako znebili. Včasih človek prebira take zgodbe v pogošnem časopisju in nemara jih torej mora od časa do časa kdo doživeti tudi na lastni koži. Da bi si vse izmislili, tako domiselni pa pri časopisju, kolikor jih poznam, vendarle niso.

"Vsakogar pričakujem," je odvrnil. "Vsakogar – in vse."

No, sem pomislil, ti nama kar govori, ljubček. Za to imaš pa vseeno malo premajhen penzionček, pa tudi rahlo preveč nedostopen.

"Razumljivo," sem dejal na glas, "svoje želite povedati vsemu človeštvu. Znanje, ki ste si ga nabrali, hočete uporabiti v dobro vseh ljudi."

Premolknil sem, da bi videl, ali sem na pravi poti. Veliki modrec mi je prijazno pomignil, naj kar nadaljujem. Če je tako, bom pa res nadaljeval, sem si mislil.

"Vsakomur znate povedati, kaj mu manjka, da bi se dopolnil, in kako naj do tega pride," sem se dobrikal.

Pomignil mi je, naj to preskočim in nadaljujem. Kakor da bi imel že preveč častilcev in bi ga laskanje že malce dolgočasilo.

"In tako boste pomagali tudi nama," sem potemtakem naglo prešel v končnico.

"Mogoče," je kratko pripomnil Veliki modrec.

Seveda, sem pomislil, kupčija še ni končana, nič pa ni zastoj. Dobro, ti boš povedal svojo ceno, jaz bom rekel, koliko dam, nato boš ti malo spustil, jaz dvignil, še enkrat ali dvakrat bova storila vsak svoje in zmenjeno. Zdaj to zgodbo že znam, v Aziji smo jo stalno ponavljali. Le tega tokrat ne vem, kaj kupujem.

"Tega si vsaj želiva," sem se vkopal na položaju, "le eno me bega."

Veliki modrec je pokazal nekaj zanimanja.

"Da?" je rekel.

"Ne vem," sem rekel, "kako boste izvedeli, kaj nama manjka. Tega

namreč še sama ne veva."

Veliki modrec je prikimal.

"Seveda. Človek, ki hoče sam reševati svoje težave, je kot ladja iz vode. Sam je težava, zato ne more biti sam rešitev."

Dobro, sem pomislil, dal si nama vedeti, da brez tebe ne moreva nič opraviti, ampak to vendar ni odgovor na moje vprašanje.

"Razumem, da potrebujeva vašo pomoč," sem rekel priliznjeno, "a vseeno ne vem, kako boste vedeli, pri čem nama pomagati."

Rožni popek je stopil k meni. Z njega je zavel močan, sladkast vonj. *Paco Rabane*? Nisem bil prepričan: zanesljivo eden tistih parfumov, ki jih hočem čimprej pozabiti.

"Kako?" je vprašal.

Da, to je vprašanje, sem si mislil. Razširil sem roke in ga prikupno gledal.

"Zadeva je preprosta," je izrekel Rožni popek počasi in poučno. "Ljudje prihajajo sem na dva načina."

Peš in z vojaškim helikopterjem, sem pomislil.

"Sami in v parih. In tisti, ki pridejo sami, imajo težave s svojo samoto. In tisti, ki pridejo v parih ..."

Ni bilo treba dokončati stavka. Razumel sem. Preprosta in natančna analiza, ni kaj. Linearna logika, ki si hitro najde občudovalce. Pogledal sem N. Skomignila je z rameni, kar mi je svetovalo: poslušaj strokovnjaka, ta bo že vedel.

"Kaj pa, če jih pride več, mogoče v skupini?" sem vprašal. "Imajo težave s skupino?"

Veliki modrec me je pozorno preučeval. Videl sem, da si svoje suverenosti ni pridobil v nezasluzen dar. Kar sva odletela iz Evrope, je prvič nekdo podvomil o dobrih namenih izza mojih vprašanj, dotlej so jih vseskoz jemali kot smešno nezmožnost tujca, da bi uzrl najbolj očitne reči.

"Seveda," je končno rekel. "Taki bi imeli težave s skupino. A naj vam povem, da v skupini ni še nihče prišel. Skupina ni težava, skupina je rešitev."

Aha, sem pomislil, pa te imam.

"Oprostite," sem rekel nadvse vljudno. "Razumem, zdaj boste vse stavili na skupino, kako se ji je treba predati, take reči. Naj vas malce prehitim, da se ne boste brez haska trudili. Midva imava o tem nekakšno lastno mnenje. Človek po najinem pač potrebuje veliko lastnega prostora ali pa se začno težave. Verjemite mi, imava nekaj izkušenj, ki pa se jih res ne bi rada spominjala."

Veliki modrec se je odpuščajoče nasmehnil.

"Ne jemljite me vendar tako dobesedno! Nisem imel namena reševati vajinih težav tako, da vama v sobo zbašem še dva ali tri pare, vas vse nakadim z opijem in počakam, da se zadeva razvije, kamor bi se pač razvila. Ne, to ne bi bila rešitev."

Morda ne, bi pa pričakovanje rešitve nemara precej popestrilo, sem pomislil. Ampak ne bomo zdaj o tem, počakajmo, kakšni so njegovi predlogi.

"Skupina je, priznajte," je nadaljeval, "nekaj, kar je več od vas. Nekaj, kar vas zmore presegati in kar vas zanesljivo presega, če ste vključeni vanjo. Najpreprostejša matematika. In potrebni ste prav tega. Presežka."

Sklenil sem, da ne bom ugovarjal, med drugim tudi zato, ker nisem vedel, kako naj bi, če bi.

"Za prestop v skupino in s tem v presežek," je sklenil Veliki modrec, "pa morate najprej izstopiti iz samega sebe. In iz tistega, v čemer ste sedaj. Torej iz svojega najbližjega."

Pogledal sem N. in videl, kako me gleda; izraz na njenem obrazu je bil meni dobro znani "spet izgubljava čas, pojdiva naprej, le zakaj sva se ustavila tukaj, saj veš, da tega nisem hotela".

"Ne skrbita," naju je hitel pomirjati Popek, ki je očitno zaznal nekaj najinega nelagodja. "Ko se znova najdete, se lahko znova združite z njim, z njo, če želite. Na nov način. Boljši."

"In kako to dosežemo?" sem ponižno vprašal.

"Kako? Preprosto. Imamo metode," je ponosno oznanil Veliki modrec.

"O tem ne dvomim, vendar ... Naj slišiva."

"Prva stopnja priprave traja deset dni," je rekel. "V tem času moški in ženska bivata vsak v svoji sobi in premišlujeta o sebi in o teži svoje samote."

Z N. sva se spogledala.

"V naslednjih desetih dneh se moški in ženska ob sončnem zatonu postavita vsak pred svoje okno in drhtita ob pogledu drug na drugega."

"Dalje, prosim," sem rekel. Postajal sem nestrpen.

"Po tretjem desetdnevju se dotakneta z vršički prstov. Nato sta spet deset dni vsak v svoji sobi, da v miru premislita ta dotik."

N. se je sklonila k meni in zašepetala:

"Kaj če bi telefoniral svoji šefici, naj ti dopust podaljša za kaki dve leti?"

"Oprostite," sem rekel svečeniku, "ljubezen je res večna, a občutimo jo v času. Najin čas pa je, kako naj rečem, nekoliko omejen."

"Razumem to skepso, vendar vama zagotavljam, da ta metoda dela

čudeže. In čudeži so, zdi se mi, tisto, česar sta potrebna."

"Res," sem rekel, "res, kak čudež bi nama prišel prav."

"Zaupajta mi," je rekel. "Zaupati mi morata. Mi ne zaupata?"

"Zaupava. Samo ..."

"Oprostita za pritlehno primerjavo," je rekel Veliki modrec. "A v vseh krajih sveta in zanesljivo tudi v vaših poznajo pregovor, ki pravi, da ženska je noseča ali pa ni, vmes ni mogoče. No, z zaupanjem je enako. Zaupate mi ali pa mi ne. Če mi ne zaupate, dobro, pot v dolino je še tam, kjer je bila. Če pa mi zaupate, boste nemara ostali tu. In premišljali o tistem, kar vam bom povedal."

Premišljal sem kar o tistem, kar že je povedal. Predvsem o tistem o poti v dolino. Pogledal sem N. Lahko tudi ne bi. Videl sem tisto, kar sem vedel že prej: ona ne mara hoditi navzdol. Navzgor, naprej – to vselej. Nazaj in navzdol, tja sem vselej silil jaz. Zato sva se tako dobro dopolnjevala. Zato sva prišla na toliko krajev.

"Razumem," sem spravljivo rekel.

"Razumeti," je rekel Veliki modrec, "ni dovolj. Morate mi zaupati."

Seveda, sem si mislil. Eno izključuje drugo. No, ker ne razumem, bom vsaj zaupal, kaj drugega mi preostane. Le kje so vsi tisti, ki so prišli sem gor pred nama? Najbrž so zaupali, in zdaj se imajo tako dobro, da jih nič več ne mika dol.

"Seveda vam zaupava," sem rekel. "Drugače naju ne bi bilo tu."

N. me je ošinila z žgočim pogledom, ki je govoril, naj ga ne lomim.

"Lepa čast," je rekel Rožni popek, ne brez posmeha, zaradi katerega je moje spoštovanje do njega hočeš nočeš moralo narasti. "Vprašanje je le, ali jo zaslužim."

Da, sem pomislil, to je vprašanje. Prav nič nepomembno vprašanje, bi rekel.

Moje odlašanje z odgovorom je Popek nemudoma razložil sebi v prid.

"Očitno sta se torej odločila, da poskusita. Prav imata. Poskus je začetek poti. Sprehodita se po našem naselju, čez uro pa se dobimo na sestanku skupnosti. Tam se začnejo vse poti, začela se bo tudi vajina."

Zamišljeno sem pokimal. Lepa reč, kam sva zabredla; a tudi to bo minilo, sem se tolažil in se napolnil k vratom. N. je stopila za mano.

"In, seveda," je zaklical Veliki modrec za nama, "dogovorita se, kateri od vaju bo zapustil apartma in se preselil v drugega. Prvo desetdnevje bosta začela danes."

"Kdaj pa bova lahko izmenjala kako besedo?" sem sarkastično vprašal.

"Veste, v deželi, iz katere prihajava, nas je tako malo, da smo si pridobili

čudno razvado. Takoj ko pridemo v tujino, začnemo na vso moč govoriti med seboj, četudi se prej še poznati nismo hoteli. Tako malo ljudi govori naš jezik, da je treba izkoristiti vsako priložnost. In midva, ki imava srečo, da potujeva v paru, sva navajena pogovora. Veste, tega se bova nemara malce težko odvadila."

"Ne pretiravajte," mi je dejal Popek, ne brez naklonjenosti. "Saj nočem, da prekineta vse stike. Gre le za to, da se jih na novo zavesta. Da se jim pomen prečisti. In zato morata najprej imeti vsak svoj prostor. Prostor je namreč tisto, kar ljudi zelo zblizuje, če hočejo ali ne. In jih prav zato tudi razdvaja."

Argumentacija, ki sem jo moral ceniti, če sem hotel ali ne. Da ne govorim o tem, kako sem moral ceniti človeka, ki je takoj spregledal moj prezir do okolice. Sklonil sem glavo in se ponižno poslovil. Popek mi je zadovoljno pokimal v pozdrav, kot da bi mi hotel reči: le pogumno, saj nisi tako slab fant, ni še vse izgubljeno, te bomo že spravili v red.